

LEIDRAAD

Uitvoer en rapportage inspectie op melkveebedrijven

Stichting Weidegang

Publicatiedatum: 6 februari 2020

1 Bedrijfsinformatie¹

Bedrijf: ...	Persoon aanwezig tijdens inspectie: ...	Bedrijfsnummer ² : ...
Adres: ...		

2 Inspectiegegevens¹

Datum inspectie: ...	Tijdstip inspectie: van ... tot ...; inspectieduur: ...
Inspecteur: ...	Uitvoerende instantie ³ : ...
Type inspectie:	☐ Onaangekondigd en selectief na risico-inschatting ☐ Aangekondigd ☐ Herinspectie, bevindingen vorige inspectie(s): ...

3 Algemene kenmerken weidegang¹

a. Type weidegang:	☐ Weidegang 120/6 ☐ Weidegang 120/720 ☐ Weidegang met meetsysteem voor individuele weidetijd ☐ Melkveehouder geeft aan geen weidegang toe te passen ⁴
b. Type melksysteem:	☐ Conventioneel melksysteem ☐ Automatisch melksysteem ☐ Anders, namelijk: ...

4 Inspectiepunten⁵

1. Weidegangregistratie⁶

#	Vraag	Waarneming	Antwoord	Toelichting
1a	Is de registratie correct ingevuld? (Voor iedere weidedag de start- en eindtijd van weiden geregistreerd, ten hoogste 7 dagen ontbrekend, weerspiegeling van het werkelijke weidegangregime van de melkveehouder)	⁷		
1b	Toont de registratie aan dat weidegang uiterlijk op 15 juni van het lopende jaar is gestart?	⁸		
1c	<u>Bij 120/6:</u> Laat de registratie zien dat er minimaal 6 uur geweid wordt op een weidedag en dat het bereiken van weidegang gedurende ten minste 6 uur per dag en ten minste 120 dagen haalbaar is in het lopende jaar? <u>Bij 120/720:</u> Laat de registratie zien dat het bereiken van weidegang gedurende ten minste 720 uur en ten minste 120 dagen haalbaar is in het lopende jaar?	⁹		

2. Grasaanbod

#	Vraag	Waarneming	Antwoord	Toelichting
2a	Is het aantal melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang per hectare beweidbare huiskavel ≤ 10 ?	10		
2b	Hebben de melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang voldoende aanbod van gras, zodat zij voortdurend hun natuurlijk graasgedrag kunnen uitoefenen?	11		

3. Weidegang infrastructuur en weidegangsignalen

#	Vraag	Waarneming	Antwoord	Toelichting
3a	Zijn de beweidingskavels voorzien van voor melkvee geschikte perceelafschieding?	12		
3b	Zijn de beweidingskavels zichtbaar beweiden en stemt het beeld van het graslandgebruik overeen met de weidegangregistratie?	13		
3c	Is het kavelpad of looproute van/naar de weide zichtbaar in gebruik?	14		

4. Weidegang op het moment van de inspectie

#	Vraag	Waarneming	Antwoord	Toelichting
4a	Vindt de inspectie plaats op een moment dat de koeien zouden moeten weiden?	15		
4b	Zijn alle melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang in de wei? <i>Uitzondering voor AMS:</i> Is ten minste 75% van de melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang in de wei? <i>Uitzondering voor meetsysteem:</i> Hebben alle melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang toegang tot de wei?	16		

5 Inspectieconclusie

Op basis van bovenstaande inspectieresultaten en rekening houdend met de richtlijnen¹⁷ die Stichting Weidegang heeft opgesteld is de voorlopige inspectieconclusie:

Voldoet
 Geen oordeel
 Twijfel
 Voldoet niet

Toelichting bij voorlopige inspectieconclusie:

Toelichting

- 1 Voor persoonsgegevens en andere algemene gegevens geldt dat deze niet per definitie vastgelegd hoeven te worden in het inspectierapport, maar dat deze wel voor iedere inspectie herleidbaar zijn.
- 2 Een uniek nummer waarmee het betreffende melkveebedrijf kan worden geïdentificeerd. Bijvoorbeeld het Uniek Bedrijfsnummer (UBN) of het tanknummer in Nederland, het leveraarsnummer of exploitatienummer in België of het 'Erzeuger-nummer' in Duitsland.
- 3 De instantie waar de inspecteur werkzaam is, bijvoorbeeld een Certificerende Instelling of – als de inspectie uitgevoerd wordt door een certificaathouder zelf, een zuivelbedrijf.
- 4 Als de melkveehouder aangeeft geen van de genoemde weidegangvarianten (120/6 of 120/720) toe te passen dan kan de inspectie direct worden afgerond met een 'voldoet niet'.
- 5 De inspectie bestaat uit tien inspectiepunten, in vier thema's. De inspecteur dient hier het resultaat (wordt er voldoende en volgens de voorwaarden geweid?) te beoordelen en niet de inspanningen van de melkveehouder. Op basis van een waarneming wordt een antwoord gegeven op de vraag, welke in een toelichting wordt gemotiveerd.
 - Waarneming: geef per vraag aan wat er tijdens de inspectie waargenomen is. Dit zijn bijvoorbeeld feitelijkheden of verklaringen van de melkveehouder. Belangrijk is om de beschrijving zo helder mogelijk te maken, dus niet 'de koeien weiden van 06.00 tot 18.00 uur', maar 'op de weidekalender staat aangegeven dat de koeien weiden van 06.00 tot 18.00 uur en de melkveehouder verklaart inderdaad op die tijden te weiden'. Het is mogelijk om hier, bijvoorbeeld ten behoeve van digitalisering, gebruik te maken van keuzelijsten of invoervelden.
 - Antwoord: opties voor het antwoord zijn: ja, nee, niet beoordeeld, niet van toepassing.
 - Toelichting: de toelichting is een verklaring van het gegeven antwoord. Bijvoorbeeld 'er zijn 12 melkgevendende koeien per hectare beweidbare huiskavel, dit is hoger dan de norm van maximaal 10 melkgevendende koeien per hectare beweidbare huiskavel of 'het beeld van de beweiding' strookt niet met het beeld dat past bij beweiding'. Het geven van een toelichting is optioneel en dient vooral om antwoorden toe te lichten waarbij de observatie niet onomstotelijk tot het gegeven antwoord leidt.
- 6 Indien de registratie op het moment van de inspectie niet getoond kan worden, bijvoorbeeld omdat deze in een computerprogramma is vastgelegd en er problemen met de computer of de toegang zijn: antwoord 1a, 1b en 1c = niet beoordeeld. Het is mogelijk om in dit geval de inspectieconclusie 'geen oordeel' te trekken. Het is aan te raden de overige inspectiepunten wel uit te voeren. Bij de inspectieconclusie 'geen oordeel' volgt een herinspectie.
- 7 Beoordeel of de weidegangregistratie van de melkveehouder voldoet aan de gestelde eisen. Noteer o.a.:
 - Welk type registratie er aanwezig is. Voorbeelden zijn een eigen weidegangkalender, een eigen excel, de RMO-kaart, Z-net, Melkweb, een goedgekeurd meetsysteem.
 - Start- en eindtijd van weiden op de dag van de inspectie volgens de registratie.
 - Indien de melkveehouder aangeeft dat er op andere tijden geweid wordt dan de registratie aangeeft, noteer dan ook de start- en eindtijd van weiden zoals door de melkveehouder verklaard.
 - In hoeverre de registratie volledig en actueel is bijgehouden, waarbij de norm is dat voor iedere weidedag de start- en eindtijd van weiden geregistreerd is en er ten hoogste 7 dagen ontbreken. Als een dag langer dan 7 dagen in het verleden ligt en hij is leeggelaten, dan is dit hetzelfde als een 0-registratie (geen weidedag, geen weideuren); verder dan 7 dagen in het verleden mag de melkveehouder immers geen aanpassingen meer doen.
 - In hoeverre de registratie afwijkt van het weidegangregime dat de melkveehouder op dit moment toepast.

- Bij een goedgekeurd meetsysteem: beoordeel of alle melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen worden meegenomen in de metingen.
- 8 Beoordeel of melkveehouder tijdig is gestart met weiden, dat wil zeggen of de eerste weidedag uiterlijk 15 juni is. Bij melkveehouders die 120/6 toepassen is de eerste weidedag de eerste dag dat er minimaal 6 uur geweid wordt. Bij melkveehouders die 120/720 toepassen kan de eerste weidedag ook een dag zijn waarop er minder dan 6 uur geweid wordt. Noteer o.a.:
- De eerste weidedag volgens de registratie.
 - Indien de melkveehouder aangeeft op een andere dag te zijn gestart of te gaan starten met weiden dan de registratie aangeeft, noteer dan ook de eerste weidedag zoals door de melkveehouder verklaard.
 - Als de inspectie voor 15 juni plaatsvindt en de melkveehouder verklaart nog niet te zijn gestart met weiden, maar de weidegangregistratie wel aangeeft dat er gestart is met weiden, vul dan een 'nee' in bij antwoord.
- 9 Beoordeel bij 120/6 of er minimaal 6 uren per weidedag geweid wordt en beoordeel bij beide vormen van weidegang (120/6 en 120/720) of het bereiken van het minimum aantal dagen en uren weidegang in het lopende kalenderjaar haalbaar is. Dit is een inschatting op basis van de reeds behaalde dagen en uren weidegang en hoeveel dagen en uren weidegang nog verwacht kunnen worden, o.a. gezien de periode waarin de inspectie plaatsvindt. Is er twijfel of onduidelijkheid of is het een grensgeval, noteer o.a.:
- Het aantal uren en dagen weidegang tot nu toe.
 - Het aantal dagen en uren weidegang dat nog nodig is om aan het minimum te voldoen.
- 10 Beoordeel of er niet meer dan 10 melkgevende koeien per hectare beweidbare huiskavel zijn. Noteer o.a.:
- Het aantal melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen. Dit zijn alle melkgevende koeien uitzondering van melkgevende koeien in de eerste 14 dagen van lactatie en zieke melkgevende koeien.
 - De beweidbare huiskavel (in hectares). De beweidbare huiskavel is een samenstelling van percelen die in de normale bedrijfsvoering voor de melkgevende koeien bereikbaar is en gebruikt wordt om de melkgevende koeien weidegang te bieden. Als er een ander gewas dan gras op het perceel groeit, behoort deze niet tot de beweidbare huiskavel.
- Bereken het aantal melkgevende koeien per hectare beweidbare huiskavel door het aantal melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen te delen door de beweidbare huiskavel in hectare.
- Start bij de verklaring van de melkveehouder en beoordeel of dit strookt met het beeld tijdens de inspectie. Is er twijfel of onduidelijkheid of is het een grensgeval, vraagt dan naar documentatie om zaken verder op te helderen.
- 11 Beoordeel of het grasaanbod in de percelen waarin geweid wordt zodanig is dat de koeien voortdurend hun natuurlijke graasbedrag kunnen uitoefenen.
- 12 Beoordeel of de percelen die voor weidegang gebruikt worden voorzien zijn van voor melkvee geschikte perceelafscherming. Voorbeelden zijn schrikdraad, hekwerk of natuurlijke barrières zoals sloten.
- 13 Beoordeel of de grasmat van de percelen die (recent) voor weidegang gebruikt worden sporen van weidegang vertonen. Voorbeelden zijn mestflatten, bossig gras/variatie in graslengte of loopsporen.
- 14 Beoordeel of het kavelpad/paden of de looproute naar percelen die (recent) voor weidegang gebruikt worden sporen van gebruik vertonen. Voorbeelden zijn bevuilde kavelpaden, omheining van looproute, pootafdrukken op de route. Indien de koeien direct uit de stal de wei ingaan of indien er wordt gemolken in een weidewagen is deze vraag niet van toepassing.
- 15 Beoordeel of de inspectie tijdens de weidetijd plaatsvindt. Indien het antwoord afhangt van of er uitgegaan wordt van de registratie van weidegang of de verklaring van de melkveehouder, geef dat dan aan en

onderbouw dan van welk gegeven je uitgaat om vraag 4b te beantwoorden: de registratie of de verklaring van de melkveehouder.

- ¹⁶ Beoordeel of alle melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen in de wei zijn. Onder alle melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang wordt verstaan: alle melkgevende koeien met uitzondering van melkgevende koeien in de eerste 14 dagen van lactatie en zieke melkgevende koeien. Koeien op het kavelpad/de looprouten naar de wei worden gerekend tot de wei.

Voor melkveehouders die automatisch melken geldt de uitzondering dat ten minste 75% van de melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang tijdens de inspectie in de wei moet zijn.

Voor melkveehouders die een meetsysteem gebruiken is het aantal koeien dat in de wei is tijdens inspectie niet relevant. Wel moet worden gecontroleerd of alle melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen tijdens een weidedag toegang hebben tot de wei.

Noteer o.a.:

- Of er melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen zijn die tijdens de weidegang geen toegang hebben tot de wei
 - Het aantal en het percentage melkgevende koeien die voor weidegang in aanmerking komen dat op het moment van de inspectie in de wei is.
 - Noteer de reden van binnen blijvende koeien.
- ¹⁷ Voor het vaststellen van de voorlopige inspectieconclusie heeft de stichting richtlijnen vastgelegd.
- Voldoet:
 - o Alle vragen die van toepassing zijn met 'ja' beantwoord
 - o Voor inspecties die niet vallen onder de onaangekondigde, selectief uitgevoerde inspecties of onder herinspecties geldt daarnaast dat als de vragen onder 4 niet met 'ja' zijn beantwoord, het op basis van de andere observaties en met heldere onderbouwing, mogelijk is om tot een 'voldoet' te komen.
 - Geen oordeel:
 - o De weidegangregistratie is op het moment van de inspectie niet beschikbaar (maar er wel is – denk bijvoorbeeld aan een melkveehouder die zijn PC niet kan opstarten).
 - o Voor inspecties die selectief worden uitgevoerd en voor herinspecties: als de koeien niet weiden, omdat de inspecteur langskomt buiten de weidetijden.
 - Twijfel of voldoet niet:
 - o Als de criteria voor 'voldoet' of 'geen oordeel' niet worden gehaald.
 - Observaties die in ieder geval tot 'voldoet niet' leiden:
 - o De melkveehouder heeft geen registratie van de weidegang
 - o De melkveehouder is later dan 15 juni gestart met weiden
 - o De melkveehouder heeft zich aangemeld voor weidegang 120/6, maar laat niet alle melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang 6 uur per dag grazen
 - o De melkveehouder past koppelbeweiding van melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang toe maar heeft zich niet aangemeld voor weidegang met een goedgekeurd meetsysteem
 - o De melkveehouder past deelpoppelbeweiding van melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang toe
 - o De melkveehouder heeft meer dan 10 melkgevende koeien die in aanmerking komen voor weidegang per hectare beweidbare huiskavel
 - o Er zijn in het geheel geen weidegang-infrastructuur en weidegang-signalen (een 'nee' op alle vragen onder 3 (weidegang-infrastructuur en weidegang-signalen))